

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 09 grudnia 2022 r.

Poz. 13368

UCHWAŁA NR LIII/284/2022 RADY GMINY POLICZNA

z dnia 29 listopada 2022 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz.U. z 2021 r. poz. 1249) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2027 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Policzna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego, jednak nie wcześniej niż z dniem 01 stycznia 2023 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Paweł Jędra

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr LIII/284/2022
Rady Gminy Policzna
z dnia 29 listopada 2022 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY
W RODZINIE W GMINIE POLICZNA
NA LATA 2023-2027**

I Wprowadzenie	
II Regulacje prawne	
III Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie	
1. Rodzaje przemocy.....	
2. Fazy przemocy	
IV Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Policzna	
1. Procedura postępowania Gminnej Komisji Rozwiązywania ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	
2. Sytuacja dziecka w rodzinie z problemem przemocy.....	
3. Założenia programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.....	
V Adresaci programu	
VI Zasoby gminy Policzna w zakresie realizacji programu	
VII Cele programu	
VIII Harmonogram zadań realizowanych w ramach programu na lata 2023-2027	
IX Czynniki gwarantujące właściwą realizację programu	
X Zagrożenia w realizacji zadań programu	
XI Przewidywane efekty realizacji programu	
XII Źródła finansowania programu	
XII Monitoring i ewaluacja	
XIV Podsumowanie	

I WPROWADZENIE

Niniejszy program poświęcony jest zjawisku przemocy w rodzinie, jego głównym celem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin, w których problem ten występuje. Przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. W celu zwiększania skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie przewidziano szereg zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Cele i zadania programu mają charakter profilaktyczny (propagowanie i promowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy), edukacyjny (upowszechnianie wiedzy na temat przemocy i jej negatywnych skutków, kształtowanie właściwych postaw - w tym braku akceptacji dla przemocy) oraz wspierający (wsparcie merytoryczne i praktyczne służb pomocowych, wzmacnianie i aktywizowanie instytucji i organizacji poprzez współpracę i wymianę doświadczeń).

Rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości, zrozumieniu, wzajemnym zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa. Kiedy następuje dezorganizacja rodzina nie jest w stanie realizować swoich podstawowych funkcji i zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi i oczekiwaniami społecznymi. W przypadku, gdy w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje instytucje i służby zobligowane do pomocy zobowiązane są do podjęcia określonych działań dla dobra dzieci i wszystkich członków rodziny. Jedną z krytycznych sytuacji, wymagającą natychmiastowej interwencji odpowiednich służb jest przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnie występującym w naszym społeczeństwie, występuje we wszystkich warunkach społeczno-ekonomicznych, niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc dotyka wszystkich członków rodziny niezależnie od wieku i płci. Może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, ale zawsze jest zachowaniem negatywnym o ogromnej szkodliwości społecznej, zdrowotnej i emocjonalnej. Z uwagi na dużą skalę występowania przemocy w rodzinie oraz jej dewastacyjny charakter zarówno w wymiarze jednostkowym jak i społecznym, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest jednym z zadań polityki społecznej, realizowanym na różnych poziomach życia publicznego w Polsce.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Policzna na lata 2023 – 2027 stanowi wypełnienie zasadniczego zadania określonego w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), którym jest opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

II REGULACJE PRAWNE

- 1) Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.),
- 3) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.),
- 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.),
- 5) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury

- „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „ Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209 poz. 1245)
- 6) uchwała z dnia 26 października 2010 r. nr XXX/226/10 Rady Gminy Policzna w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania,
  - 7) ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),
  - 8) ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.),
  - 9) ustawa z 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm),
  - 10) ustawa z 6 czerwca 1997 r. Kodeks Postępowania Karnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 1375),
  - 11) ustawa z 17 listopada 1964 r. Kodeks Postępowania Cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 z późn. zm.),
  - 12) ustawa z 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1359),
  - 13) ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 2230)

Program jest spójny z :

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2022 r.
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Policzna na lata 2021-2027.
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.
- Gminnym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Policzna na lata 2018-2022.
- Gminnym Programem Wspierania Rodziny na lata 2022-2024.

III CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Definicja przemocy w rodzinie określona została w art. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt. 1 [osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm)], a także inna osoba wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą], w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc to każde zachowanie, które nas poniża, narusza nasze prawa i powoduje psychiczne lub fizyczne cierpienie. Nie musi wiązać się jedynie z fizycznymi obrażeniami. Znęcanie się psychiczne i wymuszanie współżycia seksualnego są również formami przemocy.

Przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Siły są nierównomierne, jedna strona ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy. Narusza prawa i dobra osobiste. Powoduje cierpienie i ból. Sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody.

3.1 Rodzaje przemocy:

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniana na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem!

Do najczęstszych form przemocy należą:

Przemoc fizyczna: w czynnej postaci polega na naruszeniu nietykalności fizycznej, celowym uszkodzeniu ciała, zadaniu bólu bądź groźbie uszkodzenia ciała poprzez popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, wykręcanie rąk, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, rzucanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, tego rodzaju przemocy mogą być wielorakie, począwszy od złamań i siniaków poprzez poparzenia aż po rany cięte. Z kolei forma bierna przemocy fizycznej przejawia się

w zakazach mówienia, chodzenia, załatwiania potrzeb fizjologicznych lub zamknięciu osoby doznającej przemocy w areszcie domowym lub odosobnieniu.

Przemoc psychiczna: pod pojęciem przemocy psychicznej, nazywanej inaczej także przemocą emocjonalną, należy rozumieć powtarzające się działanie prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, wykorzystujące różnorodne mechanizmy psychologiczne, np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, stosowanie gróźb. Przemoc psychiczna może polegać również na niszczeniu przedmiotów mających wartość dla osoby poniżanej.

Przemoc ekonomiczna: Przemoc ekonomiczna jest opisywana zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez sprawcę. Podporządkowanie materialne partnerki bądź innych osób w rodzinie sprawia, iż czują się one uzależnione od dochodów bądź majątku sprawcy albo stają się odpowiedzialne za utrzymanie rodziny. Pieniądze czy wartości materialne są używane jako środek do budowania dominującej pozycji

w rodzinie. Najczęściej zjawisko to dotyczy kobiet, które nie pracują zawodowo. Do symptomów świadczących o możliwości występowania przemocy ekonomicznej w danej rodzinie należą: pozbawianie środków do życia, niedawanie pieniędzy na podstawowe potrzeby, okradanie rodziny, zabieranie pieniędzy np. na hazard czy alkohol, ograniczanie dostępu do pieniędzy, np. wyliczanie pieniędzy na zakupy czy zabieranie karty kredytowej, ograniczanie możliwości korzystania ze wspólnych dóbr materialnych, np. mieszkania czy samochodu, kontrolowanie wydatków, obniżanie wartości zarobionych pieniędzy,

Przemoc seksualna: Pod pojęciem przemocy seksualnej należy rozumieć zmuszenie (poprzez bezpośrednie użycie siły fizycznej, groźbę użycia siły lub emocjonalny szantaż) osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, bez pytania jej o zgodę, jak również w sytuacji, gdy obawia się ona odmówić sprawcy. Do przemocy seksualnej zaliczyć można gwałt, pedofilię i kazirodztwo. Szczególnym rodzajem przemocy seksualnej jest przemoc seksualna z wykorzystaniem dzieci. Jako przykłady tego rodzaju przemocy wymienia się: wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych.

Zaniedbanie- to ciągle niezaspakajanie potrzeb emocjonalnych i fizycznych osób, które są

w jakikolwiek sposób zależne (dziecko, osoba starsza, niepełnosprawna) od osoby stosującej przemoc. Zaniedbanie jest brak dbałości opiekuna zarówno o zdrowie czy higienę podopiecznego jak i o jego strój, edukację, rozwój, itp.

3.2 Fazy przemocy

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie często doświadczają kilku jej form jednocześnie. Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje i jest zjawiskiem wysoce szkodliwym. Oprócz szkód fizycznych w postaci obrażeń ciała, które występują bezpośrednio po akcie przemocy fizycznej lub seksualnej powoduje również szkody psychiczne, które pojawiają się z czasem i wymagają często długotrwałego oraz profesjonalnego leczenia. Należą do nich m. in.: zespół zaburzeń stresu pourazowego, uzależnienia od alkoholu, narkotyków, leków, zaburzenia depresyjne i lękowe. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Ze względu na jej długotrwałą i cykliczną charakter wyróżniamy fazy powtarzającego się cyklu.

- **faza narastania napięcia** nazywana jest okresem „ciszy przed burzą”. W rodzinie wyczuwalne jest coraz silniejsze napięcie, które zwiastuje, że nieuchronnie zbliża się „coś niedobrego”. Sprawca przemocy każde zachowanie swoich najbliższych wykorzystuje jako pretekst do sprzeczki, jest poirytowany, drażliwy, wybuchowy. Jego stan emocjonalny udziela się członkom rodziny- wyczuwając jego emocje starają się uniknąć sytuacji, która wywołałaby wybuch agresji. Starają się spełniać jego oczekiwania, zaspokajając jego potrzeby, ale i tak ich starania nie przynoszą efektu. Najmniejszy pretekst wystarcza, aby doszło do
- **wybuchu** i poważnego aktu przemocy. Po fazie wybuchu, która służy także do rozładowania napięcia w rodzinie osoba doznająca przemocy decyduje się na poszukiwanie pomocy: powiadamia policję i inne służby, uruchamia procedury prawne, podejmuje decyzję o rozstaniu ze stosującym przemoc partnerem. Po wybuchu zmienia się także nastawienie sprawcy przemocy. Może on przeżywać poczucie winy, może starać się naprawić szkody, przeproszać, obiecywać, że podobna sytuacja nigdy się nie powtórzy. Zachowuje się w taki sposób, że osoba która została skrzywdzona zaczyna wierzyć, że przemoc była incydem, który nigdy już się nie powtórzy. W tym czasie osoba doznająca przemocy często rezygnuje z działań, które rozpoczęła żeby ratować siebie i swoje dzieci. Wycofuje się ze współpracy ze specjalistami, próbuje anulować uruchomione procedury prawne i interwencyjne. Uzasadnieniem staje się fakt, że sytuacja w rodzinie nie tylko się normalizuje ale wręcz zamienia się w okres
- **„miodowego miesiąca”**: sprawca przemocy staje się troskliwym rodzicem, opiekuńczym partnerem, itp.. Dzieje się tak do czasu, kiedy w rodzinie znów zaczyna się napięcie. Fazy w cyklu się powtarzają, jednak w miarę upływu czasu faza „miodowego miesiąca” staje się coraz krótsza, faza wybuchu zaś coraz bardziej niebezpieczna i zagrażająca zdrowiu a nawet życiu ofiar.

Mówi się, że osoby doznające przemocy domowej przechodzą „**pranie mózgu**”, polega ono na systematycznym i celowym oddziaływaniu na człowieka w celu zmiany jego przekonań, postaw, uczuć, potrzeb. Sprawca przemocy straszy, grozi, szantażuje, przekonuje że wyłącznie od niego zależy to co stanie się z osobą, która doznaje przemocy. Izoluje ją od bliskich i znajomych, tak aby nie posiadała wsparcia z zewnątrz i była pozbawiona możliwości uzyskania pomocy. Ignoruje wszystkie potrzeby swojej ofiary i zaburza jej poczucie bezpieczeństwa. Doprowadza ją do wyczerpania fizycznego i psychicznego. Manipuluje nią i sprawia, że ma trudności z właściwą oceną tego, czego doświadczają, oraz ma problem z samooceną i poczuciem własnej sprawczości. W konsekwencji osoba doznająca przemocy nie jest w stanie podjąć ryzyka i sprzeciwić się sprawcy – każde działanie jest analizowane pod kątem tego, co on powie, co zrobi i jak zareaguje.

IV DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE POLICZNA

Zjawisko przemocy jest problemem trudnym do zdiagnozowania ze względu na złożoność form, jakie przybiera oraz postawę osób doświadczających przemocy, które często z różnych przyczyn nie zgłaszają problemu odpowiednim służbom. Sprawcami przemocy są najczęściej osoby najbliższe, w przypadku osób dorosłych są to partnerzy i małżonkowie w stosunku do dzieci – rodzic. Bardzo często zjawisko przemocy łączy się z problemem uzależnienia od alkoholu, bezrobociem, niskimi dochodami oraz bezradnością w sprawach opiekuńczo wychowawczych.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest doskonalenie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Gminna Policzna ma charakter typowo rolniczy. Zajmuje powierzchnię 11.250 ha z czego 9.30 ha stanowią użytki rolne, co stanowi 80% powierzchni. Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców gminy Policzna w latach 2019-2021

Tabela 1. Liczba ludności w Gminie Policzna

LICZBA LUDNOŚCI	2019	2020	2021
Ogółem	5557	5473	5419
-w tym kobiety	2755	2710	2679
- w tym mężczyźni	2802	2763	2740

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Zwoleniu na terenie gminy Policzna w 2021 roku było ogółem 255 zarejestrowanych w PUP, w tym – 166 osób, to osoby długotrwale bezrobotne a – 30 osób to osoby z prawem do zasiłku.

Tabela 2. Stan bezrobocia na terenie Gminy Policzna w latach 2019-2021

Rok	2019	2020	2021
Bezrobotni ogółem	238	276	255
Bezrobotni długotrwale ogółem	121	151	166
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	40	43	30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Zwoleniu

Bezrobocie niekorzystnie wpływa na poziom życia ludności. W 2020 r. w porównaniu do roku poprzedniego bezrobocie zwiększyło się na co wpływ miała występująca pandemia COVID-19. Mimo spadku bezrobocia w 2021 roku jest to nadal jeden z ważniejszych i trudniejszych problemów lokalnych.

Negatywne ekonomicznie i społeczne skutki bezrobocia dla rodzin to:

- pogorszenie sytuacji materialnej
- pogorszenie stanu zdrowia,
- zaburzenia relacji między członkami rodziny,
- wzrost zachowań patologicznych, m.in. przemoc, uzależnienie od alkoholu itp.

Tabela 3. Główne powody przyznania pomocy w latach 2019-2021

Powód przyznania pomocy	2019		2020		2021	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	43	107	36	79	37	67
Bezrobocie	62	200	56	170	56	115
Niepełnosprawność	76	146	72	124	58	87
Długotrwała lub ciężka choroba	60	144	49	113	36	69
Bezradność w sprawach opieki.- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	19	78	18	71	13	51
Alkoholizm	7	21	6	16	8	15

Źródło: opracowanie własne

Na terenie gminy Policzna działania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie koordynuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany przez Wójta Gminy Policzna. Członkami Zespołu są przedstawiciele instytucji, bez udziału których udzielenie wsparcia rodzinom z problemem przemocowym byłoby trudne. W skład zespołu wchodzi m.in. przedstawiciele: policji, sądu, ośrodka zdrowia, nauczyciele, pedagodzy szkolni, pracownicy socjalni oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Do zadań zespołów należy m.in.

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mającym na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc w rodzinie,
- stałe doskonalenie zasobów kadrowych; wypracowanie i wprowadzenie procedur i monitorowanie przemocy w rodzinie,
- wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą,
- stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, edukacja społeczna.

Podejmowanie interwencji wobec rodzin dotkniętych przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”, którą określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskiej Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta (Dz. U. z 2011 r. Nr 209 poz. 1245). Obecne założenia procedury „Niebieskiej Karty” zakładają bliską współpracę różnych służb i instytucji związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, których celem jest przede wszystkim zapobieganie dalszemu szerszeniu się przemocy oraz opracowanie i realizacja indywidualnego planu pomocy.

Tabela Nr 4 Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2019-2021

Instytucja zakładająca „NK”	2019	2020	2021
Policja	17	11	17
GOPS	1	0	1
GKRPA	0	0	0
Oświata	0	0	0
Służba zdrowia	0	0	0
Razem	18	11	18

Źródło: opracowanie własne

Z analizy dokumentów wynika, że procedurę „Niebieskiej Karty” rozpoczynają najczęściej przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji w Zwoleniu, co wiąże się głównie z działaniami funkcjonariuszy policji w ramach interwencji domowych.

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2021 odbył 16 spotkań, w związku z procedurami Niebieskich Kart powołanych zostało - 12 Grup Roboczych, które odbyły 37 spotkań.

W roku 2021 na terenie gminy Policzna kontynuowano i prowadzono łącznie 18 procedur Niebieskich Kart, w tym nowe procedury wszczęto w 11 rodzinach.

Jak wynika z dotychczasowych statystyk i obserwacji najczęściej ofiarami przemocy są kobiety. W roku 2021 w gminie Policzna liczba osób dotkniętych przemocą wyniosła. 21, w tym 19 kobiet i 2 mężczyzn. Liczba zakończonych w 2021 roku przez Zespół Interdyscyplinarny procedur „NK” to 13.

Liczba przekazanych informacji przez pracowników GOPS w Policznie do przedstawicieli instytucji pomocowych (sąd, policja) dotyczących występowania przemocy w rodzinie w latach 2019-2021.

Liczba przekazanych informacji dot. stosowania przemocy w rodzinie	2019	2020	2021
	2	2	2

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy Policzna ze względu na występowanie przemocy ukrytej, nie ujętej w statystykach z powodu braku informacji na temat jej występowania.

4.1.Procedura postępowania Gminnej Komisji Rozwiązywania ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na terenie gminy Policzna działa powołana przez Wójta Gminy Policzna Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składająca się z przedstawicieli instytucji pomocowych,

t.j. pracownicy socjalni, dzielnicowy, przedstawiciele oświaty oraz przedstawiciele służby zdrowia. Celem GKRPA jest podjęcie działań zmierzających do wskazania właściwego kierunku postępowania zarówno wobec sprawcy jak i ofiary przemocy. Komisja prowadzi rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno-edukacyjnych. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Policznie na bieżąco monitoruje etapy leczenia i podjęcia terapii szczególnie osób, które są sprawcami przemocy domowej. W przypadku stwierdzenia przez komisję braku możliwości dalszego działania osoba taka kierowana jest na podstawie wniosku do SR w Zwoleniu w celu zasądzenia leczenia odwykowego.

Tabela Nr 5 Liczba wezwań na posiedzenie Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Policznie

Instytucja zgłaszająca	2019		2020		2021	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
GOPS	1	15	1	7	1	9
Policja	3	18	1	11	2	11
Członkowie rodziny	4	8	1	5	1	7
Inni	-	-	-	-	-	-
Razem	8	31	3	23	4	27

Źródło: opracowanie własne

4.2. Sytuacja dziecka w rodzinie z problemem przemocy

Przemoc wobec dziecka jest traktowana przez niektórych rodziców jako najbardziej skuteczna metoda wychowawcza. Pozwala na szybkie wymuszenie posłuszeństwa i zaprowadzenie dyscypliny. Chociaż bicie tzw. „klapsy” jest akceptowane i spotyka się ze społecznym zrozumieniem to trzeba pamiętać, że stosowanie kar cielesnych wobec dziecka jest w Polsce zabronione (art.96 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego: „osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującym opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych”). Są także rodzice i opiekunowie, którzy uważają, że używanie siły fizycznej i stosowanie agresji wobec dzieci to najlepsze sposoby na zdobycie ich szacunku. Tymczasem dzieci przeżywają strach przed rodzicem wynikający z doznawania przemocy i nie ma to nic wspólnego z szacunkiem, którego podstawą jest zaufanie do rodzica i przekonanie, że zawsze on będzie gwarantował dziecku zrozumienie i wsparcie. W wielu przypadkach do przemocy wobec dziecka dochodzi w wyniku braku umiejętności wychowawczych u rodziców, ich bezradności i braku kompetencji w rozwiązywaniu trudności pojawiających się w procesie wychowywania dziecka. Są przypadki, że dziecko staje się narzędziem do odreagowania frustracji związanej z niepowodzeniami lub problemami rodzica w różnych sferach jego funkcjonowania. Wówczas przemoc wobec dziecka jest formą rozładowania napięcia i zgromadzonych emocji rodzica i nie ma nic wspólnego z dzieckiem, jego zachowaniem lub funkcjonowaniem.

Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy mogą być świadkami lub ofiarami przemocy. Panuje przekonanie, że jeżeli dziecko nie jest bezpośrednią ofiarą przemocy, a przede wszystkim nie jest bite, to nie cierpi i nie ponosi większych konsekwencji obserwując agresję wobec innych członków rodziny. Bycie świadkiem przemocy (wobec rodzica lub rodzeństwa) i przeżywana w związku z tym bezradność i bezsilność wywołują u dziecka silny uraz psychiczny skutkujący szeregiem negatywnych dla niego konsekwencji psychicznych, emocjonalnych

i zdrowotnych. Dziecko będące świadkiem przemocy domowej często ma silne poczucie winy związane z tym, że nie miało odwagi lub nie potrafiło zatrzymać agresywnych zachowań wobec najbliższych. Jednocześnie czuje obawę, o bezpieczeństwo, zdrowie a nawet życie krzywdzonego rodzica i o rodzeństwa. Przeżywa mieszaną uczuć związanych ze współczuciem rodzicowi, który doznaje przemocy oraz gniewem i strachem wobec rodzica agresywnego. Czasem pojawić się może złość na rodzica doznającego przemocy za jego bezradność, poddawanie się sprawcy i za to, że nie jest w stanie. Dziecko, które samo doznaje przemocy od rodzica przeżywa gniew, strach, smutek, samotność, poczucie krzywdy i niesprawiedliwości. Trudno jest mu zrozumieć dlaczego najbliższa i kochana osoba bije, kopie, popycha, wyzywa, obraża, poniża. Jest mu łatwiej kiedy może liczyć na drugiego rodzica, który przytuli, pocieszy albo bez względu na konsekwencje będzie bronił i osłaniał dziecko przed agresją i przemocą. Znacznie gorzej, kiedy dziecko będące ofiarą przemocy w rodzinie zamiast spodziewanej pomocy i ochrony od rodzica otrzymuje zarzut, że jest odpowiedzialne za sytuację domową. Wtedy dziecko utwierdza się w przekonaniu, że jest winne i zasłużyło na „bicie”.

W razie podejrzenia przemocy wobec dziecka tak samo jak w przypadku przemocy wobec osób dorosłych uruchamia się procedurę „Niebieskiej Karty”. Wszczęcie procedury nie wymaga zgody osoby pokrzywdzonej i następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta A”. W sytuacji podejrzenia przemocy wobec dziecka czynności są podejmowane i realizowane w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. Może to być jedynie rodzic lub opiekun, który nie krzywdzi dziecka.

Na terenie Gminy Policzna w latach 2019-2021 nie odnotowano przypadków stosowania przemocy wobec dzieci. W roku 2022 w ramach prowadzonej procedury „Niebieskiej Karty” miało miejsce przekazanie dziecka do rodzinnej pieczy zastępczej w związku z długotrwałym nadużywaniem alkoholu przez rodziców.

4.3. Założenia programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie ma charakter interdyscyplinarny i zakłada, że będzie realizowany przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Założenia Programu są spójne z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, skorelowane z lokalnymi potrzebami, dotychczasowymi działaniami i dotyczą następujących obszarów:

- profilaktyka i edukacja społeczna w obszarze kierowanym do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie,
- ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w obszarze kierowanym do osób dotkniętych przemocą w rodzinie (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych),
- oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie w obszarze kierowanym do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc,
- podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania
- z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w obszarze kierowanym do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy
- w rodzinie.

V Adresaci Programu

Adresaci programu są określone zgodnie ze wskazaniem Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie skierowany jest do ogółu społeczności Gminy Policzna, do osób uwikłanych w przemoc w rodzinie,

a także do osób profesjonalnie zajmujących się udzielaniem pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie skierowany jest do:

- ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
- ofiar przemocy w rodzinie w szczególności do dzieci, współmałżonków lub partnerów,
- w związkach nieformalnych, osób starszych i osób niepełnosprawnych,
- osób stosujących przemoc w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,
- osób uzależnionych od alkoholu lub innych środków odurzających,
- rodzin doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych,
- społeczności lokalnej w jej obrębie grup i środowisk,
- służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- specjalistów zajmujących się zawodowo udzielaniem wsparcia społecznego.

VI. ZASOBY GMINY POLICZNA W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU

1. Zasoby ludzkie- porady specjalistów działających w sferze przemocy w rodzinie.
2. Zasoby instytucjonalne- instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz pełniące funkcje wspierającą m.in. :
  - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Policznie,
  - Urząd Gminy w Policznie,
  - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Policzna,
  - Gminna Komicja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Policznie,
  - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Gminy Policzna,
  - Zespół Placówek Oświatowych w Policznie,
  - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czarnolesie,
  - Komenda Powiatowa Policji w Zwoleniu,
  - Sąd Rejonowy w Zwoleniu,
  - Prokuratura Rejonowa w Zwoleniu,
  - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu,
  - Organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu zwoleńskiego,
  - Parafie

VII. CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Policzna oraz zwiększenie skuteczności i jakości oddziaływań systemu pomocy interdyscyplinarnej wobec problemu przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

1) Wsparcie rodzin, w których diagnozowana jest przemoc

- Zapewnienie ofiarom przemocy domowej specjalistycznego poradnictwa,t.j. psychologicznego, prawnego, socjalnego, terapeutycznego, finansowego.
- Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętych przemocą.
- Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których stosowana jest przemoc.
- Podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”

- Motywowanie sprawców przemocy nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego oraz do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych.
- Występowanie z wnioskami do Sądu Rejonowego w Zwoleniu o skierowanie osób uzależnionych od alkoholu na przymusowe leczenie odwykowe.
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.
- Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Policzna.
- Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez działania prewencyjne i monitorowanie środowisk zagrożonych przemocą, uzależnieniami i niewydolnych wychowawczo.
- Zgłaszanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy i nadużywających alkoholu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Policznie.

2) Poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie poprzez systematyczne diagnozowanie problemu oraz zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie

- Zebranie informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.
- Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie przemocy w rodzinie, psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem.
- Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie.
- Współuczestnictwo w kampaniach i programach społecznych dotyczących przemocy w rodzinie. Promowanie mediacji rodzinnych jako formy rozwiązywania konfliktów.
- Rozpowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie poprzez organizowanie prelekcji, pogadanek itp. Organizowanie spotkań edukacyjnych dla mieszkańców np. w świetlicach wiejskich.

3) Poprawa skuteczności podejmowanych działań przez instytucje i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Policzna

- Stosowanie procedury „Niebieska Karta” przez uprawnione podmioty.
- Usprawnienie procedur interwencji i innych działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez odseparowanie sprawcy od ofiary.
- Zintegrowanie działań w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Policzna poprzez wypracowanie aktywnej, stałej współpracy placówek oświatowych, służby zdrowia, gminnej komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, sądu rejonowego, kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych, kościoła oraz zespołu interdyscyplinarnego.
- Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez udział w szkoleniach, konferencjach.

VIII. HARMONOGRAM ZADAŃ REALIZOWANYCH W RAMACH PROGRAMU NA LATA 2023-2027

Wsparcie rodzin, w których diagnozowana jest przemoc				
Lp.	ZADANIE	DZIAŁANIE	REALIZATORZY	TERMIN
1.	Zapewnienie ofiarom przemocy domowej specjalistycznego poradnictwa, t.j. psychologicznego, prawnego, socjalnego, terapeutycznego, finansowego.	Stworzenie punktu poradnictwa specjalistycznego.	1. GOPS w Policznie 2. UG w Policznie 3. Placówki oświatowe 4.PCPR 5. GKRPA 6. KPP Zwoleń 7. Sad Rejonowy w Zwoleniu	2023-2027
2.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą.	Udzielanie pomocy żywnościowej z Programu POPŻ. Wypłata zasiłków w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.	1. GOPS w Policznie 2. Bank Żywności w Radomiu	2023-2027
3.	Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których stosowana jest przemoc.	Monitoring sytuacji rodziny, w której występuje zjawisko przemocy. Wsparcie dla ofiar, zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy, motywowanie do podjęcia działań ochronnych, bardziej stanowcze działania wobec sprawcy, określenie skali i charakterystyka przemocy, tworzenie warunków do właściwej współpracy z rodziną dotkniętą procedurą „NK”	1. GOPS w Policznie 2. Asystent rodziny 3. KPP w Zwoleniu 4. Sąd Rejonowy w Zwoleniu 5.Prokuratura Rejonowa w Zwoleniu	2023-2027
4.	Podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”	Uruchomienie procedury „NK”, powołanie przez Zespół Interdyscyplinarny Grup Roboczych. Czuwanie nad realizacją planu pomocy lub jego modyfikacja. Analiza	1. GOPS w Policznie 2. KPP w Zwoleniu 3. GKRPA 4. Prokuratura Rejonowa w Zwoleniu 5. Sąd Rejonowy w Zwoleniu	2023-2027

		sytuacji w rodzinie. Skierowanie do GKRPA.		
5.	Motywowanie sprawców przemocy nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego oraz do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	Organizacja spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w celu zmobilizowania sprawcy do podjęcia leczenia odwykowego.	1. GOPS w Policznie 2. KPP w Zwoleniu 3. GKRPA w Policznie 4. Oświata (przedstawiciele szkół) 5. Ochrona Zdrowia 6. Sąd Rejonowy w Zwoleniu 7. Prokuratura Rejonowa w Zwoleniu	2023-2027
6.	Występowanie z wnioskami do Sądu Rejonowego w Zwoleniu o skierowanie osób uzależnionych od alkoholu na przymusowe leczenie odwykowe.	Wystosowanie odpowiedniej dokumentacji do Sądu, która ma na celu umieszczenie osoby uzależnionej na leczenie odwykowe bez jej zgody.	1. GKRPA w Policznie 2. KPP w Zwoleniu 3. Służba zdrowia 4. Sąd Rejonowy w Zwoleniu 5. GOPS w Policznie	2023-2027
7.	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.	Wdrażanie kampanii informacyjnej o punktach pomocowych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	1. GOPS w Policznie 2. UG w Policznie 3. Służba zdrowia 4. KPP w Zwoleniu 5. Oświata (szkoły) 6. Kościoły	2023-2027
8.	Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez działania prewencyjne i monitorowanie środowisk zagrożonych przemocą, uzależnieniami i niewydolnych wychowawczo.	Współpraca z asystentem rodziny, dzielnicowym, pedagogiem szkolnym, psychologiem oraz pracownikiem socjalnego z rodzinami, w których występuje problem przemocy.	1. Asystent rodziny 2. GOPS w Policznie. 3. Placówki oświatowe 4. KPP w Zwoleniu 5. Służba zdrowia	2023-2027
9.	Zgłaszanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy i nadużywających alkoholu do Gminnej Komisji Rozwiązywania	Realizacja procedury „Niebieskiej Karty”. Wzrost świadomości stosowanych zadań przemocowych oraz zwiększenie poczucia odpowiedzialności za własne czyny osób	1. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. 2. KPP w Zwoleniu 3. GKRPA w Policznie	2023-2027

	Probleatów Alkoholowych.	stosujących przemoc w rodzinie		
10.	Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Policzna.	Współpraca z rodziną, wdrażanie procedur mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	1. GOPS w Policznie 2. Asystent rodziny 3. Kuratorzy SR w Zwoleniu 4. Funkcjonariusze KPP w Zwoleniu 5. Pracownicy oświaty 6. Służba zdrowia	2023-2027
Poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie poprzez systematyczne diagnozowanie problemu oraz zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie				
1.	Zebranie informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.	Rzetelne uzyskiwanie i gromadzenie danych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, analizowanie i podejmowanie działań mających na celu właściwej diagnozy.	1. GOPS w Policznie 2. Komenda Powiatowa Policji w Zwoleniu 3. Sąd Rejonowy w Zwoleniu	2023-2027
2.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie przemocy w rodzinie, psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem.	Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych, przeprowadzanie spotkań w zakresie problematyki przemocy w rodzinie	1. Zespół Placówek Oświatowych w Policznie, 2. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czarnolesie 3. KPP w Zwoleniu	2023-2027
3.	Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie.	Organizacja webinarów, przygotowanie materiałów informacyjnych tj. ulotki, plakaty, broszury i umieszczanie ich w miejscach ogólnie dostępnych.	1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Policznie 2. Organizacje pozarządowe 3. UG w Policznie 4. Kościoły	2023-2027
4.	Współuczestnictwo w kampaniach i programach społecznych dotyczących przemocy w rodzinie. Promowanie mediacji rodzinnych jako formy rozwiązywania	Współdziałanie w prowadzeniu kampanii społecznych dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Udostępnienie opracowanych materiałów dotyczących form	1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Policznie 2. Placówki oświatowe 3. Komenda Powiatowa Policji w Zwoleniu 4. Służba zdrowia 5. Świetlica gminna 6. Sołtysi	2023-2027

	konfliktów.	rozwiązywania konfliktów poprzez wywieszenie plakatów, rozdanie ulotek, udostępnienie materiałów na stronie internetowej		
5.	Rozpowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie poprzez organizowanie prelekcji, pogadań itp. Organizowanie spotkań edukacyjnych dla mieszkańców np. w świetlicach wiejskich.	Organizacja spotkań dla mieszkańców w świetlicach wiejskich, przekazanie materiałów edukacyjnych, broszur ulotek.	1.GOPS w Policznie 2. Organizacje pozarządowe 3. GKRPA w Policznie 4. Dzielnicowy KPP w Zwoleniu 5. Sołtysi	2023-2027
Poprawa skuteczności podejmowanych działań przez instytucje i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Policzna				
1.	Stosowanie procedury „Niebieskiej Karty” przez uprawnione podmioty.	Organizacja spotkań ze sprawcami przemocy. Wdrażanie procedur mających na celu zapobieganie dalszemu występowaniu przemocy w rodzinie. Skierowanie do organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	1. PCPR w Zwoleniu 2. GOPS w Policznie 3. Służba zdrowia 4. GKRPA w Policznie 5. Sąd Rejonowy w Zwoleniu	2023-2027
2.	Usprawnienie procedur interwencji i innych działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez odseparowanie sprawcy od ofiary.	Zapewnienie ofiarom przemocy bezpiecznego miejsca schronienia. Nakaz opuszczenia przez sprawcę przemocy lokalu zajmowanego wspólnie z ofiarą.	1.Prokuratura Rejonowa w Zwoleniu 2. Sąd Rejonowy 3. KPP w Zwoleniu 4. PCPR w Zwoleniu	2023-2027
3.	Zintegrowanie działań w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Policzna poprzez wypracowanie aktywnej, stałej współpracy placówek	Ścisła współpraca instytucji w celu usprawnienia systemu pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.	1. GOPS w Policznie 2. GKRPA w Policznie 3. Placówki oświatowe 4. Służba zdrowia 5. KPP w Zwoleniu 6. Sąd Rejonowy w Zwoleniu 7. Kuratorzy Sądowi	2023-2027

	oświatowych, służby zdrowia, Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policji, sądu rejonowego, kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych, kościoła oraz zespołu interdyscyplinarnego.		8. Organizacje pozarządowe 9. Parafie 10. Prokuratura Rejonowa w Zwoleniu 11. PCPR w Zwoleniu	
4.	Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez udział w szkoleniach, konferencjach.	Pozyskiwanie środków finansowych na dofinansowanie szkoleń specjalistycznych. Wzmocnienie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez udział w szkoleniach specjalistycznych.	1. GOPS w Policznie 2. GKRPA w Policznie 3. UG w Policznie	2023-2027

IX. CZYNNIKI GWARANTUJĄCE WŁAŚCIWĄ REALIZACJĘ PROGRAMU

- przepisy prawne regulujące system przeciwdziałania i rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie;
- właściwa współpraca oraz zaangażowanie działań władz samorządowych;
- diagnoza środowiska lokalnego;
- zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez działania prewencyjne;
- monitoring zjawiska przemocy na terenie Gminy Policzna;
- realizacja procedury „Niebieskiej Karty”;
- prawidłowa współpraca służb, instytucji i organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Policzna;
- zaangażowanie osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- dobra znajomość środowiska lokalnego przez pracowników socjalnych GOPS w Policznie, dzielnicowego KPP w Zwoleniu, pracowników szkół;
- podnoszenie kwalifikacji i doskonalenie zawodowe osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- zapewnienie ofiarom przemocy specjalistycznego poradnictwa t.j. psychologicznego, prawnego, socjalnego, terapeutycznego, finansowego;
- postrzeganie przemocy jako jednego z ważniejszych problemów społecznych;

- podnoszenie świadomości społeczeństwa na temat przemocy w rodzinie;
- motywacja osób dotkniętych przemocą do zmiany i wyjścia z kryzysu.

X. ZAGROŻENIA W REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMU

- stereotypy i przekonania panujące w środowisku lokalnym na temat przemocy w rodzinie;
- strach ofiary przemocy przed konsekwencjami jakie niesie za sobą zgłoszenie występowania przemocy w rodzinie;
- występujące sprzeczności pomiędzy istniejącymi przepisami prawa, a możliwością ich zastosowania w praktyce przez organy ścigania, wymiar sprawiedliwości oraz pozostałe instytucje pomocowe;
- brak współpracy ze strony rodziny w zakresie przezwyciężania kryzysu;
- akceptowanie przez ofiary przemocy sytuacji w jakiej się znajdują;
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;
- ubóstwo;
- problem uzależnienia od alkoholu oraz innych substancji odurzających w rodzinach;
- rozpad więzi rodzinnych;
- bierność świadków przemocy w rodzinie;
- niewystarczająca skuteczność działań związanych z ochroną osób doznających przemocy;
- niewystarczająca współpraca instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- brak motywacji ekonomicznej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego;
- brak wystarczających środków finansowych na promowanie i rozpowszechnianie materiałów dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- problem wypalenia zawodowego osób oraz służb realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

XI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć przede wszystkim poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Realizując działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2027 planuje się następujące efekty:

1. usprawnienie systemu pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
2. uwrażliwienie społeczności lokalnej na problemy przemocy w rodzinie,
3. zmniejszenie liczby przypadków występowania przemocy w rodzinie na terenie gminy,
4. wzrost zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy,
5. zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
6. udzielenie profesjonalnej i kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy oraz świadkom przemocy w rodzinie,
7. efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie,
8. zwiększenie efektywności pracy pracowników służb i instytucji udzielających pomocy
9. z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

XII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2027 będą środki pochodzące z budżetu Gminy Policzna, dotacji oraz środków pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł.

XIII. MONITORING I EWALUACJA

Monitorowanie Programu odbywać się będzie na podstawie corocznej sprawozdawczości z wykonywania zadań oraz bieżącej analizy realizacji poszczególnych celów, ze szczególnym uwzględnieniem osiąganych efektów. Jednostką odpowiedzialną za koordynowanie realizacji Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Policznie. Celem monitoringu jest sprawdzenie czy planowane rezultaty i działania zostały zrealizowane, a także umożliwi opracowanie dalszych przedsięwzięć oraz działań korygujących. Program ma charakter otwarty i długofalowy, będzie podlegał ewaluacji w zależności od rozpoznanych potrzeb. Ewaluacja Programu powinna dostarczyć odpowiedzi na pytania: jaka jest jego trafność, skuteczność, użyteczność i efektywność. Szczególne znaczenie ma rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej, dające gwarancję skuteczności podejmowanych działań w przeciwdziałaniu zjawisku przemocy i ochronie ofiar przemocy.

Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Policznie. Ustalone efekty ujęte zostaną w rocznym sprawozdaniu z realizacji Programu składanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Radzie Gminy Policzna.

XIV. PODSUMOWANIE

Zjawisko przemocy domowej od wielu lat znajduje się w obszarze problemów społecznych. Przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowanie godności osobistej. Specyfikacja problemu przemocy i jej wieloaspektowy sposób rozpatrywania powoduje, że tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy jest zadaniem bardzo trudnym i złożonym. Pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie wymaga podejścia interdyscyplinarnego, systemowego oraz szeregu złożonych działań opartych na wiedzy z zakresu różnych dziedzin z wykorzystaniem kompetencji instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej. Należy także rozpoznawać potrzeby osób uwikłanych w przemoc i wspierać osoby bezpośrednio pomagające doznającym przemocy. Szczególne znaczenie ma rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej, dającej gwarancję skuteczności podejmowanych działań w przeciwdziałaniu zjawisku przemocy i ochronie ofiar przemocy. Realizacja zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2027 przyczyniają się do podnoszenia świadomości społecznej, która jest konieczna, aby przemoc była ujawniana i aby możliwe było podjęcie właściwych środków pomocy dla potrzebujących i zapobieganie kolejnym aktom przemocy. Pozwoli także na systematyczne i zaplanowane dążenie do osiągnięcia wytyczonych celów oraz przyczyni się do doskonalenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.